

Virallisen tilaston laatulinjaus

SVT:n neuvottelukunnan 26.11.2025 vahvistama

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kansallinen tilastotoimen ohjaus

- [Tilastoekosysteemin kehittämislinjaukset 2024-2026](#)
- [Tilasto-ohjelma 2024-2028](#)
- Laatulinjaus
- [SVT-neuvottelukunta](#)
- SVT-suositukset:
 - [Laaturaporttisuositus](#)
 - [Suomen virallisen tilaston julkaisuohje](#)
 - [Suositus suomen ja ruotsin kielen käytöstä Suomen virallisessa tilastossa](#)
 - [Suositus tilastojen vertailukelpoisuuden takaamisesta](#)
 - [Tietosuoja-suositus](#)

Virallisen tilaston tuottajat

- Tilastotoimen koordinoinnin tavoitteena on yhtenäinen ja laadukas kansallinen tilastotoimi.
- Koordinoinnissa edistetään tilastotoimen kehittämistä, tilastotoimen yhtenäisyyttä, kv-standardien ja -luokitusten käyttöönottoa, laadun kehittämistä ja tilastotoimen tiedottamista

Laadun varmistaminen tärkeää tietojen käyttäjille

- Tietojen käyttäjien tietotarpeiden kerääminen
- Rekisteriyhteistyö
- Asiakaskyselyt
- Asiakastutkimukset
- Asiakaspalautteet
- Sidosryhmille kohdennetut webinaarit, muu viestintä laadusta

Tilastoeekosysteemin kehittämislinjausten tavoitteet

Kehitämme tilastoeekosysteemin yhteisiä laatu-, menetelmä- ja metatieto-ohjeita sekä edistämme hyvien käytänteiden leviämistä.

Yhteistyössä rekisteriviranomaisten kanssa edistämme rekisteritietojen toisiokäyttöä työstämällä yhteisiä laatuohjeita ja -määrittelyjä.

Otamme käyttöön tilastotuotteiden yhtenäisen laaturaportoinnin ja laatuselosteet.

Arvioimme tilastotuotannon laatua asiakaspalautteen, auditointien ja itsearviointien avulla.

Osallistumme ja tuemme EU:n käytäntöjen vertaisarviointia.

Edistämme tilastoammattilaisten osaamisen kehittymistä ja laajentumista käynnistämällä virtuaalisia ilmiö- ja menetelmäseminaareja ja -verkostoja.

Edistämme digiyhteistyötä verkostomaisesti.

Kuvaamme ja kehitämme nopean tiedon tuotannon laatua.

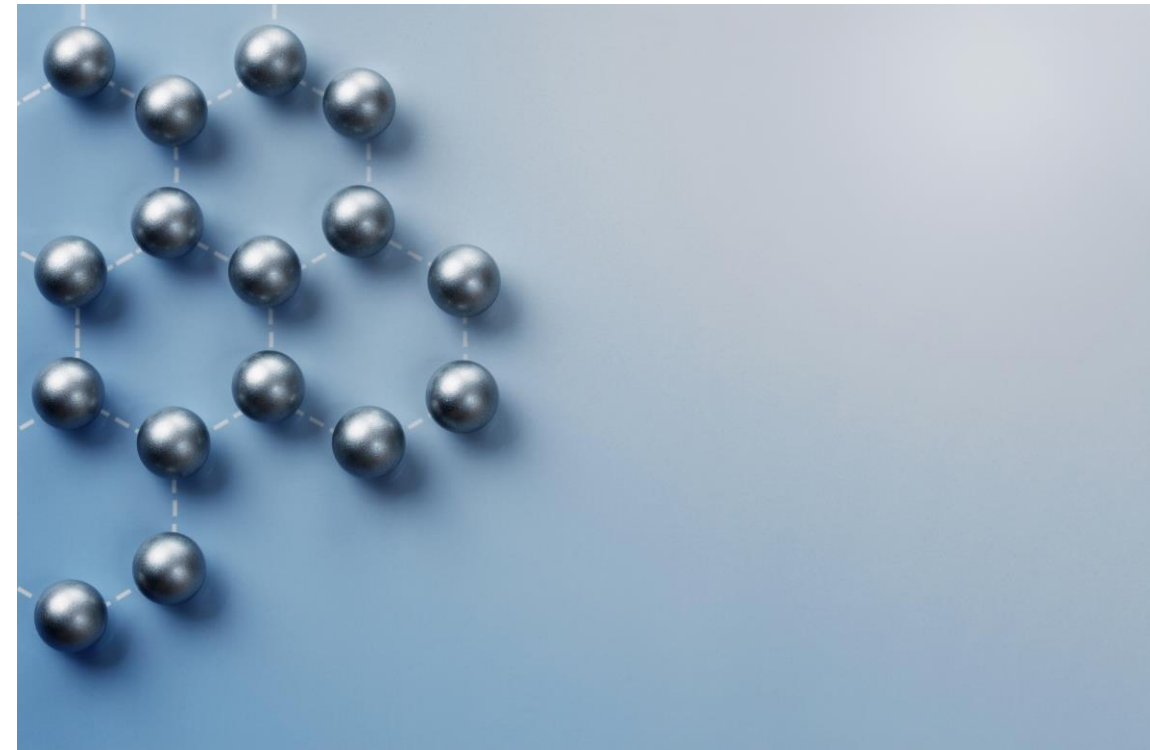
Tilasto-ohjelma ja laatu

- Tilastotuotantoa uudistaessamme hyödynnämme uusia tietoaaineistoja sekä modernisoimme tiedonkeruutapoja, tietojen käsittelymenetelmiä ja tuotantojärjestelmiä. Käytämme jatkossakin tilastoinnissa ensisijaisesti muiden organisaatioiden toiminnassa syntyviä tietoaaineistoja ja mahdollisuuksien mukaan myös yritysten hallussa olevia tietoja.
- Yhdessä me teemme työtä luotettavan tiedon puolesta ja pyrimme rakentamaan tulevaisuutta tiedon varaan.

SVT-neuvottelukunta

- Neuvottelukunnan tehtävänä on:
 - kansallisen tilastoyhteistyön edistäminen
 - edistää ja tukea tieto- ja tilastoaineistojen jakelua ja tutkimuksessa ja päätöksenteossa
 - edistää ja kehittää asiakastarpeita vastaavaa, ajantasaista ja laadukasta tietotuotantoa, sekä
 - **tietojen yhteentoimivuuden ja laadun kehittäminen.**
 - Viimeksi mainittua tehtävää edistetään 2024 perustetussa tilastotoimen laatu- ja sisältötyöryhmässä

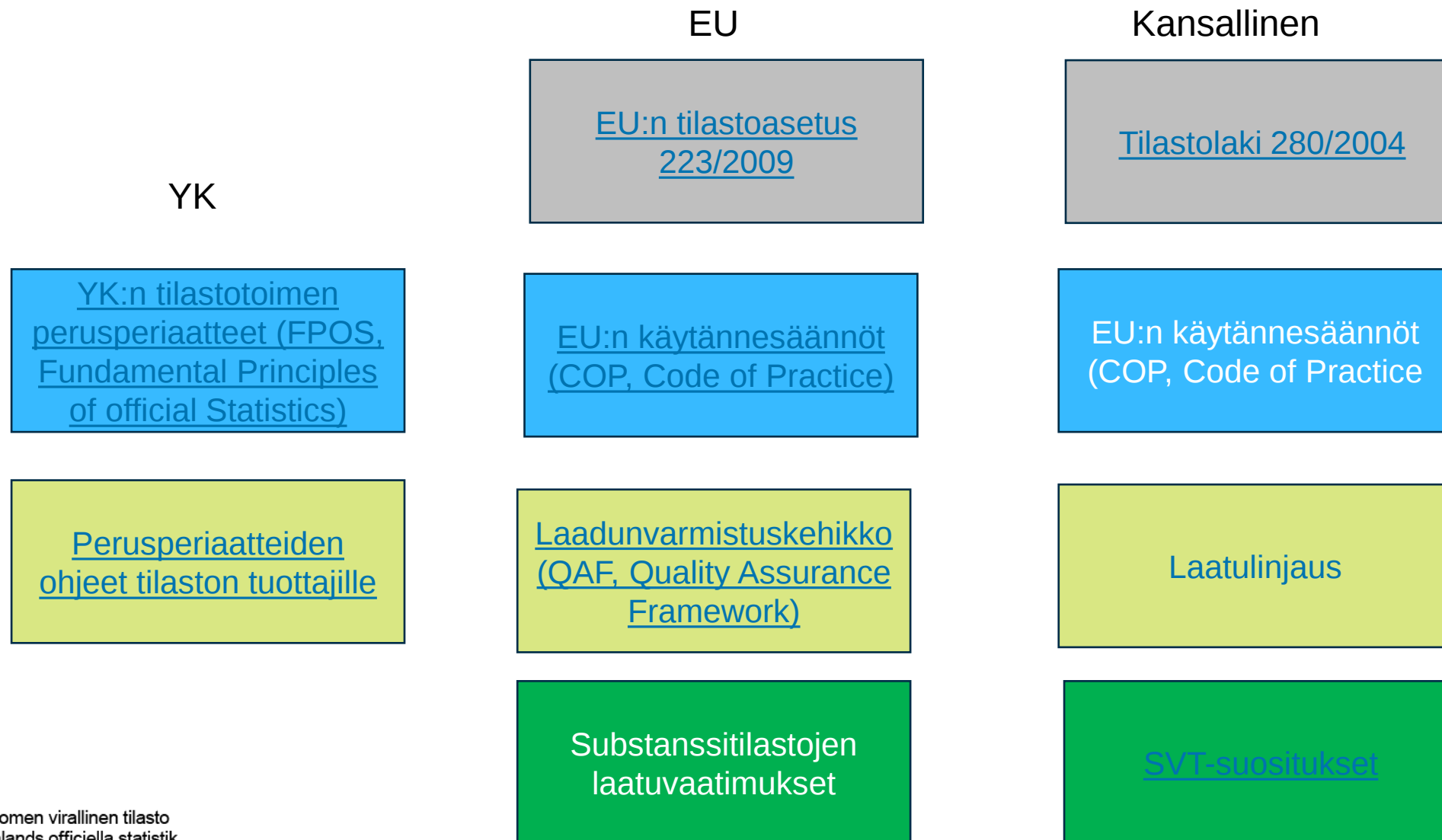
Tilastotoimen laatulinjaus ja laadunhallinta

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tilastotoimen laadunhallinnan kehikko

Laatulinjaus

Virallisten tilastojen tuottajat noudattavat tilastotuotannossaan

1. YK:n tilastokomission virallisten tilastojen periaatteita (FPOS, Fundamental principles of official statistics)
2. Euroopan unionin käytännesääntöjä (Cop, Code of Practice) ja Laadunvarmistuskehikkoa (QAF, Quality Assurance Framework)
3. Tilastotoimen ammattietiikkaa
4. YK:n yleistä prosessimallia (Generic Statistical Business Process Model, GSBPM)
5. SVT-neuvottelukunnan suosituksia

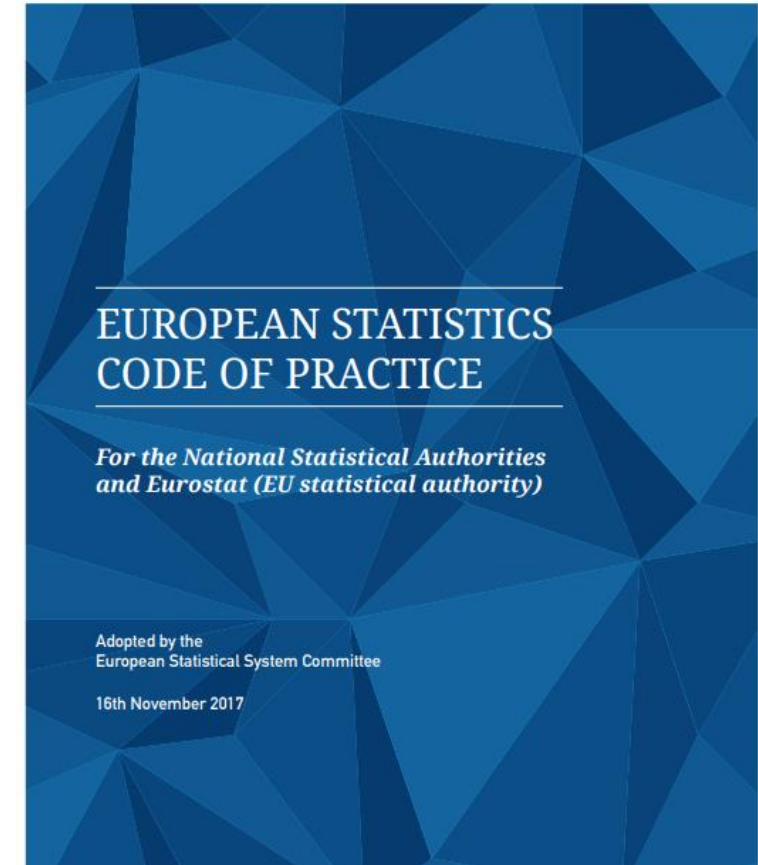
1. YK:n tilastotoimen perusperiaatteet (FPOS)

Virallisen tilaston laadintaperiaatteena ovat YK:n Tilastokomission 1994 hyväksymät perusperiaatteet ([FPOS](#), Fundamental Principles of Official statistics)

1. Tilastot ovat välttämätön osa demokraattisen yhteiskunnan informaatioperustaa. Tilastoviranomaisten tulee laatia ja saattaa käyttöön viralliset tilastot puolueettomuutta noudattaen.
2. Ammattimaisuus, tieteelliset periaatteet ja ammattietiikka ovat toiminnan perustana.
3. Tilastojen lähteet, laadintamenetelmät ja prosessit perustuvat tieteellisiin standardeihin ja menetelmiin.
4. Tilastojen virheellisiä tulkintoja ja väärinkäyttöä tulee ehkäistä.
5. Tietolähteet valitaan ottaen huomioon laatu, ajantasaisuus, kustannukset ja vastaajien rasitus.
6. Tilastotoimessa on yksikkötietoja koskeva tiukka tietosuoja ja yksikkötietoja käytetään vain tilastollisiin tarkoituksiin.
7. Tilastotointa koskeva lainsäädäntö ja muut toimintaperiaatteet ovat julkisia.
8. Kansallisen tilastotoimen koordinointi on välttämätöntä tehokkuuden ja johdonmukaisuuden turvaamiseksi.
9. Kansainvälisesti hyväksyttyjen käsitteiden, luokitusten ja menetelmien käyttöä edistetään.
10. Kansainvälinen ja monenkeskinen tilastoyhteistyö auttaa kaikkien maiden tilastotoimen kehittämistä.

2. Euroopan tilastojen käytännnesäännöt (CoP)

- Tilastontuottajat noudattavat Euroopan tilasto-ohjelman mukaisten tilastojen laadinnassa Euroopan tilastojen käytännnesääntöjä (Code of Practice, CoP) ja niitä täydentävää laadunvarmistuskehikkoa (Quality Assurance Framework, QAF).
- Käytännnesäännöt koskevat tilastontuottajien riippumattomuutta ja vastuuvollisuutta sekä prosessien ja julkaistavan tiedon laatua.
- Periaatteet ovat yhteensopivat YK:n tilastokomission hyväksymien virallisen tilaston periaatteiden kanssa ja täydentävät niitä.
- Euroopan tilastojen käytännnesääntöjen 16 periaatetta kattavat institutionaalisen ympäristön, tilastojen tuotantoprosessit ja tuotetut tilastotiedot.

2. Käytännnesäännöt (CoP)

Institutionaalinen ympäristö

- 1. Ammatillinen riippumattomuus
- 1. bis Koordinointi ja yhteistyö
- 2. Tiedonkeruuvaltuudet ja tiedonsaanti
- 3. Riittävät voimavarat
- 4. Laatuun sitoutuminen

Tilastoprosessit

- 5. Tilastollinen tietosuoja (tilastosalaisuus) ja tietoturva
- 6. Puolueettomuus ja objektiivisuus
- 7. Pätevät menetelmät
- 8. Asianmukaiset tilastolliset menettelytavat
- 9. Kohtuullinen vastausrasite
- 10. Kustannustehokkuus

Tilastotuotteet

- 11. Relevanssi
- 12. Tarkkuus ja luotettavuus
- 13. Oikea-aikaisuus ja täsmällisyys
- 14. Johdonmukaisuus ja vertailukelpoisuus
- 15. Saatavuus ja selkeys

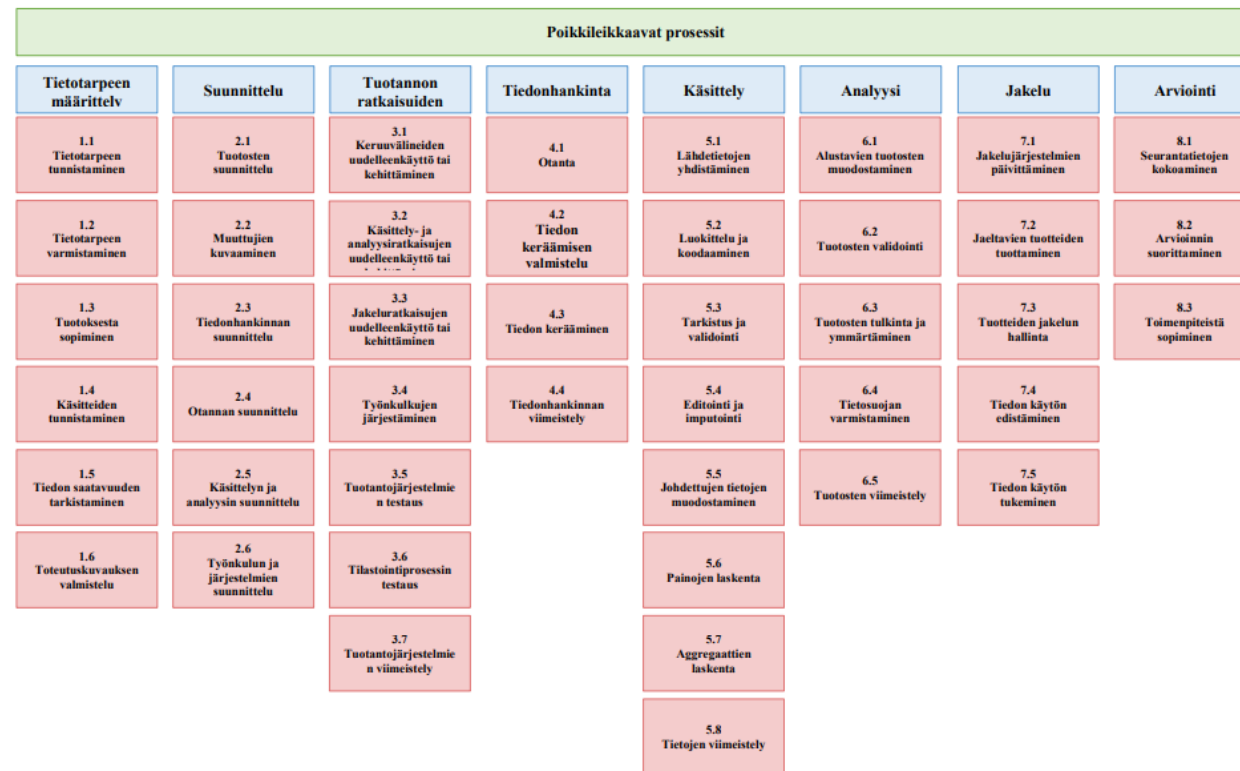
3. Tilastotoimen ammattietiikka

- Tilastotoimen ammattietiikka perustuu Kansainvälisen tilastoinstituutin (ISI) vuonna 1985 hyväksymään ammattietikkajulistukseen
- Julkistus on käännetty suomenkielelle Ammattietikkajulistus
- Kansallinen versio ammattietikasta on kuvattu Tilastokeskuksen ammattieettisessä oppaassa (käyttäjän käsikirja)

4. GSBPM

- Tilastontuottajat soveltavat toiminnassaan tilastoinnin yleistä prosessimallia (GSBPM, Generic Statistical Business Process Model).
- Malli on YK:n Euroopan talouskomission UNECE:n ja eurooppalaisten tilastovirastojen ylläpitämä tilastojen tuotantoprosessin (tilastointiprosessin) kuvaus.

5. SVT-suositukset

- Tilastontuottajat ovat SVT-neuvottelukunnassa yhdessä valmistelleet tarkempia suosituksia tilastotuotannolle
 - Laaturaporttisuositus
 - Suomen virallisen tilaston julkaisuohje
 - Suositus suomen ja ruotsin kielen käytöstä Suomen virallisessa tilastossa
 - Suositus tilastojen vertailukelpoisuuden takaamisesta
 - Tietosuoja-suositus
- Tilastontuottajat ovat sitoutuneet suositusten noudattamiseen tilastotuotannossa

